

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाशी सलंगित

भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर

एम. ए. अर्थशास्त्र

प्रथम सत्राकरीता सादर करावयाचा

कौशल्य विकास प्रकल्प

प्रकल्पाचे नाव : **गृह उद्योग**

सादरकर्ता

कु. क्षारदा चंद्रमान कावेल

एम. ए. अर्थशास्त्र विद्यार्थी

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. सुनिल शिंदे

अर्थशास्त्र विभागप्रमुख

भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर

२०२२-२०२३

बैंकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमिटी, खामला रोड, नागपूर द्वारा संचालित

भिवापूर महाविद्यालय

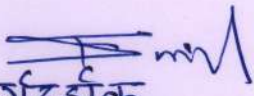
भिवापूर जि. नागपूर

प्रतिज्ञापत्र

संशोधनकर्ती कु. शाखा चंद्रमान कावळे या प्रतिज्ञा पत्राद्वारे घोषित करते की, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ २०२२-२३

शैक्षणिक सत्रातील एम. ए. अर्थशास्त्र सत्राकरीता 'स्कील बेस ऑक्टिविटी' अंतर्गत या शिर्षकाअंतर्गत संशोधन कार्य पूर्ण केलेले आहे. व ते राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ एम.ए. अर्थशास्त्र २०२२-२३ या पदव्युत्तर परिक्षेची अंशिक पुर्तता म्हणून सादर करण्यात येते आहे.

दिनांक : ३/०५/२०२३

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. सुनिल शिंदे

संशोधनकर्ती
कु. शाखा चंद्रमान कावळे
एम.ए. अर्थशास्त्र
भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर

Principal
Bhiwapur Mahavidyalaya,
Bhiwapur

ग्रामीण भागात कमी खर्चात चांगला पैसा कमावून देणारे असे व्यवसाय

प्रस्तावना

Table of Contents

धंदा कोणताही असो तो जिद्दीने आणि चिकाटीने केला तर यश नक्की मिळते. **gruh udyog**

- 1) किराणा मालाचे दुकान
  - 2) ब्युटी पार्लर हा महिलांसाठी घरगुती मार्ग
    - 3) शेती पुरक वस्तू-अवजारे दुकान-ग्रामीण भागातील उत्तम व्यवसाय
    - 4) खत, औषध, बियाणे दुकान

5) ग्रामीण भागात करता येणारे व्यवसाय कोणते?

- 1) शेती पूरक व्यवसाय म्हणजे काय?
- 2) इतर व्यवसायापेक्षा कृषी व्यवसाय कसा वेगळा आहे?
  - 3) किराणा दुकान फायदेशीर व्यवसाय आहे का?
  - 4) सेंद्रिय खताचा व्यवसाय फायदेशीर आहे का?

मित्रांनो सर्वात प्रथम कोणताही व्यवसाय करायचा म्हटल की, लोकांच्या गरजा काय आहेत. आणि आपण त्यांना जे हव आहे ते देऊ शकतो का? **gruh udyog** याचा अभ्यास करणे गरजेचे ठरते.

ग्रामीण भागात करता येतील असे अनेक व्यवसाय आहेत. पण त्यातील काही ठळक व्यवसाय कोण कोणते हे आपण पाहणार आहोत

नवीन एखादा व्यवसाय करायचा म्हटल की त्याकरता लागणारे सर्वात महत्वाचे भांडवल, मार्केटिंग, आणि अनुभव यासारख्या गोष्टींची आवश्यकता असते

पण असेही काही व्यवसाय आहेत जिथे ह्या गोष्टी नसल्या तरी तुम्ही चांगला व्यवसाय करू शकता. मुख्यतः ग्रामीण भागात तुम्ही काय व्यवसाय करू शकता ते आपण पाहू. **gruh udyog**

1) किराणा मालाचे दुकान

gruh udyog: माणसांच्या जीवनातील दैनंदिन गरजा पाहिल्या तर, सकाळी उठल्या पासून ते झोपे पर्यंत लागणार्या जीवन आवश्यक गरजा काय आहेत तर उठल्याबरोबर दात घासण्या करता.

पेस्ट, ब्रश, चहा, बिस्किट, साखर, दूध, इतर काही दुसरी गोष्ट तेल, शेंगदाणे, किंवा अनेक गोष्टी आहेत. मग त्यामध्ये लहान मुलांचे खाद्य पदार्थ किंवा इतर काही.

दैनंदिन जीवनात नित्यपयोगी लागणार्या गरजा लक्षात घेऊन तुम्ही किराणा मालाचे दुकान चालू करू शकता. एखाद्या छोट्याशा गावात व्यवसाय चालवण्यासाठी आणि उत्पन्न मिळवण्यासाठी हा एक चांगला व्यवसाय आहे.

लोकांना जर ह्या वस्तू गावातली गावातच मिळायला लागल्या तर ती एक लोकांना सवय पडून जाते. आणि मग तुमचा व्यवसाय हळू हळू मोठा व्हायला वेळ लागत नाही.

सुरवातीला तुम्हाला थोडस कठीण जाईल, पण एकदा का ग्राहकांना सवय लागली की मग काही अडचण येणार नाही. आणि तुम्हालाही हळू हळू माहिती होऊन जाते, माल कोणता आणायचा कोठून आणायचा कोणाकडून घ्यायचा.

आणि सर्वात महत्वाचे एकदा का तुमचा हा व्यवसाय फिक्स झाला की मग हा व्यवसाय वर्षानु वर्ष चालूच राहतो. पुन्हा वेगळी काही तडजोड करण्याची गरज पडत नाही.

किराणा दुकान किरकोळ जरी वाटत असले तरी त्यातून तुम्हाला दिवसाकाठी चांगला रोजगार मिळू शकतो. त्या करता किराणा दुकान खेड्या गावात सुरू करणे हा एक उत्तम मार्ग आहे. **gruh udyog**

2) ब्युटी पार्लर हा महिलांसाठी घरगुती मार्ग

- आजकाल चांगले दिसणे कोणाला आवडत नाही. छान दिसणे किंवा छान मेकप करणे सर्वांनाच आवडते. त्यामुळे ग्रामीण भागात सुद्धा हा व्यवसाय चांगलाच जोर धरतांना दिसून येत आहे.
- आपल्या घरातील महिलांसाठी जर वेगळा घरगुती व्यवसाय शोधत असाल तर हा व्यवसाय तुमच्यासाठी एक चांगला पर्याय होऊ शकतो.
- या व्यवसायात तुम्हाला जास्त गुंतवणूक करण्याची आवश्यकता नाही. सुरवातीला एकदाच खर्च करावा लागतो तोही थोडक्यात.
- गृहिणी घरातील सर्व कामे करून मोकळ्या वेळेत हा व्यवसाय उत्तम रित्या करू शकते. हा एक कमी गुंतवणूकीमध्ये फायदेमंद व्यवसाय आहे.
- ह्याच्या जोडीला तुम्ही सौंदर्य प्रसाधने सुद्धा विकू शकता. कारण सौंदर्य प्रसाधने आणि ब्युटी पार्लर हे एकात एक सामावणारे व्यवसाय आहेत. हा एक जोड व्यवसाय आहे आणि यातून तुम्ही चांगला नफा मिळवून आपल्या घराला आर्थिक हातभार लावू शकता. **gruh udyog**

3) शेती पुरक वस्तू-अवजारे दुकान-ग्रामीण भागातील उत्तम व्यवसाय

- ग्रामीण भागातील शेती विषयक लागणार्या वस्तू म्हणजे शेतीशी निगडीत लागणारे अवजार.
- तुम्ही जर ग्रामीण भागात राहत असाल तर तुमच्यासाठी हा एक चांगला पर्याय आहे. तुम्ही हा व्यवसाय चांगल्या पद्धतीने करू शकता.
- शेतीशी निगडीत ट्रॅक्टरची अवजारे, पाईप लाईन चे मटेरियल, खोर टिकाव, कुदळ, पहार, खुरपे, नट बोल्ट, इतर अनेक वस्तू यांसारख्या वस्तू ग्रामीण भागात रोज लागणाऱ्या आहेत.
- तुम्ही जर ह्या वस्तू ग्रामीण भागात उपलब्ध करून दिल्या तर हा एक व्यवसाय ग्रो व्हायला फारसा वेळ लागत नाही.
- ग्रामीण भागातील व्यवसाय बघितले तर हा एक उत्तम आणि चांगला नफा मिळवून देणारा व्यवसाय ठरू शकतो. **gruh udyog**

4) खत, औषध, बियाणे दुकान

gruh udyog: ग्रामीण भागातील बहुतांशी लोक शेती करतात. आणि शेतीसाठी शेतकऱ्यांना बी-बियाण्यापासून खत-औषधांची गरज असते. ते खरेदी करण्यासाठी शेतकऱ्यांना लांबच्या शहरात किंवा जवळपासच्या शहरी भागात जावे लागते.

आणि खत औषध बियाणे याचे दुकान गावातच असेल तर शेतकऱ्यांना खत औषध खरेदी करता दुसरीकडे जाण्याची गरज भासणार नाही.

म्हणूनच गावातली गावातच तुम्ही जर या प्रकारचे दुकान टाकले तर शेतकऱ्यांनाही सोईच ठरेल आणि तुम्हालाही एक चांगला व्यवसाय करता येईल

यासोबतच पिकांना रोगांपासून वाचवण्यासाठी किटकनाशके, तननाशके, बुर्सी जन्य नाशक औषधाची विक्री चानगली होते. **gruh udyog**

5) ग्रामीण भागात करता येणारे व्यवसाय कोणते?

gruh udyog: तस पाहिल तर ग्रामीण भागात करता येतील असे अनेक व्यवसाय आहेत. तुम्हाला जर ग्रामीण भागात व्यवसाय करायचा असेल तर ग्रामीण भागात लोकांच्या गरजा लक्षात घेऊन तुम्ही तो व्यवसाय करू शकता.

मी काही पर्याय देतो ते पुढील प्रमाणे >> ऑनलाईन सर्विस सेंटर, किराणा दुकान, हॉटेल, पिठाची गिरणी, पापड, लोणच, शेवाळ्या मशिन, मिरची कांडप, फळे -भाजीपाला विक्री, दुध व्यवसाय, फोटो ग्राफर, बॅन्टेक्स ज्वेलरी, मेहंदी डिझाईन, ब्युटी पार्लर, हस्तकला, हस्तनिर्मित वस्तू, सायकल रिपेरींग, कपडे अलटर, कमी भांडवलातून चांगला नफा मिळतो सारखे इतर अनेक व्यवसाय आहेत जे तुम्ही करू शकता. **gruh udyog**

FAQ

1) शेती पूरक व्यवसाय म्हणजे काय?

निसर्गाने अवकृपेने अथवा इतर कोणत्याही कारणाने (जसे-पिकावरील रोग, शेतीचा वन्य प्राण्याद्वारे विध्वंस) कोरडवाहू अथवा सिंचनाचे अंतर्गत असणार्या शेतीमधून मिळणाऱ्या उत्पन्नाची हमी नसल्यामुळे, शेतकऱ्यांना पर्यायी उत्पन्नाचे साधन म्हणून, करणे शक्य असणार्या व्यवसायांना शेतीपूरक व्यवसाय असे म्हणतात. **gruh udyog**

2) इतर व्यवसायापेक्षा कृषी व्यवसाय कसा वेगळा आहे?

बिगर – कृषी उद्योगांमध्ये, एक फर्म सामान्यतः अपेक्षित बाजाराची मागणी पूर्ण करण्यासाठी उत्पादन तयार करते. कृषी व्यवसायात, कंपन्यांना हवामान आणि किटक परिस्थिती जे काही ठरवू शकते ते मार्केट करावे लागते. **gruh udyog**

3) किराणा दुकान फायदेशीर व्यवसाय आहे का?

त्यामुळे, किराणा स्टोअर सुरू करणे हे निश्चितपणे भारतातील फायदेशीर व्यवसायापैकी एक आहे. किराणा स्टोअर चे सरासरी नफा मार्जिन 5% ते 20% पर्यंत असतो. एक स्वतंत्र किराणा स्टोअर 1-4% इतके मार्जिन कमावते. तर मोठ्या किराणा दुकानाचे ब्रँड 5% पेक्षा जास्त कमावतात. **gruh udyog**

4) सेंद्रिय खताचा व्यवसाय फायदेशीर आहे का?

सेंद्रिय खत निर्मिती कंपनी सुरू करणे हे भांडवल-गहण मानले जाऊ शकते, परंतु जर ते व्यवस्थित असेल तर हा खरोखरच पैसा-कातणारा व्यवसाय आहे. **gruh udyog**

5) भारतात किती खत उद्योग आहेत?

भारतातील खत क्षेत्राबद्दल-सध्याच्या परिस्थितीत, niti.gov.in असे सांगते की 56 मोठ्या झाडे नायट्रोजनयुक्त, फॉस्फेटिक आणि जटील खते तयार करतात आणि भारतीय खत उद्योगातील 72 मध्यम आणि लहान खत उत्पादन युनिट्समध्ये सिंगल सुपर फॉस्फेट (SSP) आहे. **gruh udyog**

तुम्हाला ही माहिती कशी वाटली आम्हाला खाली कमेंट करून नक्की कळवा आणि तसेच तुमची काही शंका असेल तर कमेंट मध्ये जरूर कळवा

Categoriesलघु उद्योगTagsग्रामिन ग्रुह उद्योग, ग्रुह उद्योग, इतर व्यवसायापेक्षा कृषी व्यवसाय कसा वेगळा आहे?, औषध, किराणा दुकान फायदेशीर व्यवसाय आहे का?, किराणा मालाचे दुकान, खत, खेड्यात करता येतील असे उद्योग. गृह

उद्योग, खेड्यात करता येतील असे व्यवसाय, खेड्यातील उद्योग, खेड्यातील व्यवसाय, गृहिणी उद्योग, गृहिणी व्यवसाय, ग्रामीण उद्योग, ग्रामीण भागात करता येणारे व्यवसाय कोणते?, ग्रामीण भागात करता येतील असे लघु उद्योग, ग्रामीण भागातील उद्योग, ग्रामीण भागातील व्यवसाय, घर बसल्या उद्योग, घर बसल्या काम, घर बसल्या जॉब, घर बसल्या व्यवसाय, धंदा कोणताही असो तो जिद्दीने आणि चिकाटीने केला तर यश नक्की मिळते, पार्ट टाइम जॉब, पुरुषांना करता येतील असे व्यवसाय, बियाणे दुकान, ब्युटी पार्लर हा महिलांसाठी घरगुती मार्ग, भारतात किती खत उद्योग आहेत?, महिलांसाठी घरगुती उद्योग, महिलांसाठी घरगुती व्यवसाय, शेती पूरक वस्तु-अवजारे दुकान-ग्रामीण भागातील उत्तम व्यवसाय, शेती पूरक व्यवसाय म्हणजे काय?, सेंद्रिय खताचा व्यवसाय फायदेशीर आहे का?

Mahila Griha udyog Information In Marathi – महिला गृह उद्योगाची संपूर्ण

माहिती मित्रांनो, महिला गृह उद्योगाची सुरुवात कशी करावी (महिला गृह उद्योग) अनेक महिलांना या प्रश्नाचे उत्तर जाणून घ्यायचे आहे कारण आजच्या जगात काम किंवा रोजगार शोधणे ही एक कठीण आणि स्पॉट प्रक्रिया आहे. एखाद्या कंपनीत नोकरीसाठी दहा जागा उपलब्ध असल्यास, त्या पदांसाठी १०० अर्जदार मुलाखती घेतील. जर पुरुषांसाठी ही परिस्थिती असेल तर स्त्रियांना योग्य रोजगार मिळणे किती कठीण आहे याचा विचार करा. या परिस्थितीत, महिलांसाठी सर्वात मोठा पर्याय म्हणजे थोड्या प्रमाणात पैसे गुंतवणे आणि स्वतःचा व्यवसाय (ज्याला आपण गृहउद्योग म्हणतो) घरीच सुरू करणे. महिलांसाठी विविध गृहउद्योग उपाय आहेत जे त्यांना घरून काम करताना व्यवसाय उभारण्यात मदत करू शकतात आणि अधिक पैसे कमवू शकतात.

आपल्या देशातील बहुसंख्य महिला गृहिणी आहेत ज्या एकतर काम करत नाहीत किंवा कौटुंबिक जबाबदाऱ्यांमुळे काम करू शकत नाहीत. बऱ्याच स्त्रिया त्याचप्रमाणे काम करण्यास उत्सुक असतात, परंतु महिलांच्या गृह क्षेत्रात कुठे सुरुवात करावी किंवा कशी करावी याबद्दल अनेकांना खात्री नसते.

Mahila Griha udyog Information In Marathi

महिला गृह उद्योगाची संपूर्ण माहिती **Mahila Griha udyog Information In Marathi**

अनुक्रमणिका

□

महिला गृह उद्योगाची संपूर्ण माहिती Mahila Griha udyog Information In Marathi

- १) सॉल्विंग उद्योग
- २) घरी मेंदी लावण्याचा उद्योग
- ३) घरच्या घरी टिफिन बनवण्याचा उद्योग
- ४) बेकरी व्यवसाय
- ५) पापड उद्योग
- ६) शिवणकाम आणि भरतकामाचा उद्योग
- ७) लोणचे उद्योग

- ८) स्वतःचा साबण बनवणे
- ९) होम आईस्क्रीम उद्योग
- १०) घरातील भांडी उद्योग
- ११) सुरवातीपासून तयार केलेले मसाले
- १२) घरच्या घरी अगरबत्ती तयार करणे

FAQ

- Q1. श्री महिला गृह उद्योग लिज्जत पापड किती महिलांनी सुरु केले?
- Q2. श्री महिला गृह उद्योगाचे खालीलपैकी कोणते ब्रँड उत्पादन आहे?
- Q3. श्री महिला गृह उद्योग कोणी सुरु केला?
- लक्ष द्या:
- हे पण वाचा:

१) सॉलिंग उद्योग

खारट पाककृती सर्वांना आकर्षित करते. महिला घरच्या घरी नमकीन तयार करू शकतात आणि बाजारात वाजवी दरात विकू शकतात. घरगुती सॉलिंग उद्योगासाठी, तुम्हाला फक्त बेसन आणि फक्त उच्च दर्जाच्या तेलासह विविध प्रकारच्या डाळींची गरज आहे. ही कंपनी वेगाने विस्तारत आहे, त्यामुळे तुम्ही भरपूर पैसे कमावण्याची अपेक्षा करू शकता.

२) घरी मेंदी लावण्याचा उद्योग

आपल्या देशात लग्नसमारंभ आणि उत्सवात मेंदी वापरण्याची प्रथा फार पूर्वीपासून आहे. हा व्यवसाय सुरु करण्यासाठी कोणतीही उपकरणे खरेदी करण्याची किंवा कोणत्याही प्रकारची नोंदणी पूर्ण करण्याची गरज नाही. आता आपल्याला फक्त आपल्या कलाकुसरीचा सराव करायचा आहे. या सेवेची मागणी दिवसेंदिवस वाढत आहे. विविध सरकारी कार्यक्रमांचा एक भाग म्हणून मेंदीची रचनाही शिकवली जाते. घरी राहणाऱ्या मातांसाठी ही एक विलक्षण निवड आहे.

३) घरच्या घरी टिफिन बनवण्याचा उद्योग

विद्यार्थी आणि नोकरदार व्यक्ती त्यांच्या शहरात उच्च शिक्षण प्रणाली नसल्यामुळे शहरांमध्ये किंवा इतर गावात राहतात. अशा परिस्थितीत त्यांनी टिफिन घेणे आणि सेवन करणे आवश्यक आहे. महिलांसाठी पैसे कमविण्याचा हा एक उत्तम मार्ग आहे. स्वादिष्ट आणि पौष्टिक जेवण घरी शिजवले जाऊ शकते आणि फक्त बॉक्समध्ये वितरित केले जाऊ शकते. कोविड-१९ साथीच्या आजारामुळे, सर्व भोजनालये आणि चाट पार्लर सध्या बंद आहेत. तेव्हापासून टिफिन उद्योगाची लोकप्रियता वाढली आहे.

४) बेकरी व्यवसाय

हा देखील, पैसे कमविण्याचा एक सोपा मार्ग आहे. वाढदिवसाच्या पार्टीसाठी किंवा इतर कोणत्याही प्रसंगासाठी, महिला केक बनवू शकतात आणि सादर करू शकतात. तथापि, या उद्योगासाठी आपल्याला मायक्रोवेव्हची आवश्यकता असेल. जे तुम्हाला १०,००० रुपयांपेक्षा कमी किंमतीत मिळू शकते.

५) पापड उद्योग

महिला घरी पापड तयार करू शकतात आणि बाजारात वाजवी दरात विकू शकतात. पापड बनवण्यासाठी तांदळाचे पीठ, मूग डाळ, गहू आणि उडीद डाळ वापरतात. बाजारात पापड विकल्यास हा उद्योग फायदेशीर व्यवसायात बदलू शकतो.

६) शिवणकाम आणि भरतकामाचा उद्योग

घरी बसून कपडे शिवणे देखील पैशाचा एक अद्भुत स्रोत प्रदान करू शकते. यासाठी तुम्हाला मशीनची आवश्यकता असेल. शिलाई मशिन बाजारात मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध असतील, ज्यांच्या किंमती विस्तृत आहेत. कौशल्य विकास कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून महिलांना शिवणकाम कसे करावे हे शिकवण्यासाठी सरकार प्रशिक्षण देखील देते. त्याशिवाय, इतर स्वयंसेवी संस्था महिलांना शिवणकाम, भरतकाम आणि इतर कौशल्यांचे प्रशिक्षण देतात.

७) लोणचे उद्योग

मिरची, आंबा, लिंबाचा आवळा आणि इतर लोणचे घरच्या घरी बनवता येतात. लोणच्याचा व्यवसाय कमी खर्चात आणि खूप मेहनत आणि लक्ष देऊन सहजपणे चालवला जाऊ शकतो.

८) स्वतःचा साबण बनवणे

घरी साबण बनवण्याच्या साहित्यात तेल, सार, कॉस्टिक सोडा, मैदा आणि इतरांचा समावेश होतो. हे साबण एकत्र करून बाजारात सहज विकता येतात. जिल्हा उद्योग केंद्राकडून या क्षेत्रासाठी ३ ते ६ महिन्यांचे प्रशिक्षणही दिले जाते. प्रशिक्षण उद्योगात काम करण्यासाठी १०वी उत्तीर्ण होणे महत्त्वाचे आहे. रु. पर्यंत कर्ज. या क्षेत्राच्या वाढीसाठी जिल्हा उद्योग केंद्राकडून २५ लाखांची मदत मिळू शकते.

९) होम आईस्क्रीम उद्योग

हा एक कमी किमतीचा घरगुती व्यवसाय आहे जो महिला त्यांच्या स्वतःच्या घरातून सुरू करू शकतात. आईस्क्रीमसाठी इतर घटकांसह दूध आणि दुधाची पावडर, मलई, साखर आणि लोणी आवश्यक आहे. याव्यतिरिक्त, रंग पावडर आणि चव पावडर आवश्यक आहे. या सर्व वस्तू स्टोअरमध्ये सहज उपलब्ध आहेत

१०) घरातील भांडी उद्योग

समाजामध्ये मातीची भांडी बनवणे ही प्राचीन काळापासून खेड्यांमध्ये परंपरा आहे. आजच्या जगात मातीची भांडी वापरली जातात. हा कमी खर्चाचा उद्योग आहे. मातीची भांडी, मातीची खेळणी, मूर्ती आणि इतर वस्तू घरबसल्या बनवता येतात आणि बाजारात माफक दरात विकता येतात.

११) सुरवातीपासून तयार केलेले मसाले

तिखट, हळद आणि धणे यांसारखे विविध प्रकारचे मसाले ग्राउंड करून बाजारात विकता येतात. या व्यवसायात मसाले पीसण्यासाठी, आपल्याला एक लहान गिरणी लागेल.

१२) घरच्या घरी अगरबत्ती तयार करणे

हा देखील कमी ऑपरेटिंग खर्चासह अधिक फायदेशीर उद्योग आहे. ही कंपनी सुरू करण्यासाठी तुम्ही ५०,००० ते ६०,००० रुपयांचे मशीन खरेदी करून लक्षणीय पैसे कमवू शकता. कोळशाची पावडर, लाकूड पावडर रोल, अगरबत्ती आणि इतर सुगंधी घटक एकत्र करून अगरबत्ती तयार केली जाते. ते श्रद्धास्थान आहे.

ग्रामीण भागात करू शकता हे व्यवसाय

कोणताही व्यवसाय असो, त्यात महत्वाचे म्हणजे विक्री. मग आपण एखादे उत्पादन किंवा सर्विस विकू शकता. त्यामुळे कोणताही व्यवसाय करायचा म्हटलं कि सर्वात आधी लोकांच्या गरजा काय आहे आणि आपण लोकांना काय विकू शकतो, ह्याचा अभ्यास करणे महत्वाचे आहे. याच अभ्यासातुन कोणता व्यवसाय करावा याचे उत्तर आपोआपच मिळेल. नवीन उद्योग करायचा म्हटलं कि त्यासाठी भांडवल, मार्केटिंग स्किल, अनुभव ह्या सर्व गोष्टींची आवश्यकता असते. पण असे काही व्यवसाय आहेत कि जिथे ह्या गोष्टी नसल्या, तरी तुम्ही चांगला व्यवसाय करू शकता. मुख्यतः ग्रामीण भागात तुम्ही काय उद्योग करू शकता हे आपण पाहू.

१. दैनंदिन जीवनात लोकांना अनेक खाद्य वस्तूंची आवश्यकता असते. अश्या रोज लागणाऱ्या वस्तूंची गरज लक्षात घेऊन तुम्ही किराणा दुकान / किरकोळ स्टोअर चालू करू शकता. एका लहानशा गावात व्यवसाय चालवण्यासाठी आणि उत्पन्न मिळण्यासाठी हा चांगला मार्ग आहे. एकदा का लोकांना गावातच खरेदीची सवय लागली कि मग व्यवसाय मोठा व्हायला वेळ लागत नाही.

२. गावात आज पिण्याच्या स्वच्छ पाण्याची समस्या गहन होत चालली आहे. त्यामुळे पाणी रिफिल स्टेशन / मोबाईल व्हॅन हा एक चांगला व्यवसाय आहे. अश्या मोबाईल प्युरिफिकेशन व्हॅन सिस्टिम खरेदी करण्यासाठी कर्ज सुविधा पण उपलब्ध आहे. ज्या गावांमध्ये पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न आहे तिथे हा खरोखर फायदेशीर व्यवसाय आहे.

३. मोबाईल आज चैन न राहता गरजेचा झाला आहे. ग्रामीण भागात सुद्धा लोकांकडे सर्रास मोबाईल दिसून येतो. मोबाईल साठी लागणाऱ्या ऍक्सेसरीज, सिम कार्ड, रिचार्ज व्हाउचर्स आणि रिपेरिंग सर्विस यांची मागणी पण खूप वाढली आहे. हा व्यवसाय सुरु करायला गुंतवणूक कमी आणि फायदा जास्त आहे.

४. लहान मुलं असो किंवा मोठी व्यक्ती, आइस्क्रीम सगळ्यांनाच आवडते. जर तुमच्या गावाच्या आसपास जवळ कुठे आइस्क्रीम शॉप नसेल तर तुम्ही आइस्क्रीम शॉप हा रिटेलिंग व्यवसाय यशस्वीरित्या प्रारंभ करू शकता. अनेक मोठ्या ब्रॅण्ड च्या फ्रँचायसी घेऊ शकता.

५. माणसाच्या मुलभूत गरजांपैकी एक म्हणजे अन्न, त्यात खवय्यांची कुठेच काही कमी नाही. त्यामुळे चवीने खाणारे कधी कमी होत नाही. त्यामुळे एखादं हॉटेल / स्टॉल सुरु करू शकता. अगदी चहा, भेळ, मिसळ, भजी, वडा पाव, तर्री वडा, सामोसे यासारख्या भरपूर खपणाऱ्या खाद्यपदार्थांचे हॉटेल सुरु करू शकता. पुढे जाऊन याचे रूपांतर मोठ्या हॉटेल मध्ये करून प्रगती करू शकता. तसे पहिले तर हॉटेल व्यवसायाला कधीच मरण नाही.

६. आपण एका लहानशा गावात व्यवसाय सुरु करण्याचा विचार करत असल्यास, एक पुस्तक स्टोअर उघडू शकता. या स्टोअर मध्ये तुम्ही विविध लेखकांची विविध शैलींची पुस्तके विकू शकता अथवा भाड्याने देऊ शकता.

७. रिटेल फार्मसी स्टोअर हा एक आदर्श किरकोळ व्यवसाय. आपण जर परवानाधारक फार्मसिस्ट असल्यास किंवा एखाद्याचे लायसन्स भाडेतत्वावर घेऊन आपण रिटेल फार्मसी स्टोअर सुरु करू शकता. यात विविध निर्मात्यांकडून बनवलेली उत्पादने (औषधे आणि वैद्यकीय पुरवठा) तसेच इतर दैनंदिन लागणाऱ्या वस्तू आपण विक्री करू शकता.

८. लोकांना रोज अनेक वस्तूंची गरज भासते. उदा. वह्या, पेन, रिफील, ग्रीटिंग्ज, गिफ्ट, खेळणी, मेहेंदी, ब्युटी क्रीम्स इत्यादी. अश्या सगळ्या वस्तू आपण जनरल / व्हरायटी स्टोअर च्या माध्यमातून विक्री करू शकता. ज्या ज्या वस्तू लोकांना दररोज लागतात त्या तुम्ही इथे उपलब्ध करून विकू शकता.

९. जर तुम्हाला संगणक दुरुस्ती चे ज्ञान असेल तर तुम्ही संगणकाची दुरुस्ती (लॅपटॉप आणि डेस्कटॉप) हा व्यवसाय सुरु करू शकता. या व्यवसायात आपल्याला फक्त

संगणक दुरुस्ती कौशल्ये प्राप्त करणे, आवश्यक दुरुस्तीची साधने खरेदी करणे आणि नंतर एका चांगल्या ठिकाणी दुकान उघडणे आवश्यक आहे. या प्रकारच्या सेवांसाठी खूप मागणी आहे.

१०. सोशल मिडिया च्या वाढत्या वापरामुळे चांगले नव-नविन फोटो साठी खूप मागणी वाढत आहे. तुम्हाला जर फोटोग्राफी करायला आवडत असेल आणि फोटो काढण्यासाठी लागणारे कौशल्य जर तुमच्याकडे असेल, तर फोटोग्राफी व्यवसाय तुम्ही लहानशा गावात यशस्वीरित्या प्रारंभ करू शकतो. एक चांगला स्टुडिओसह छायाचित्रकार म्हणून आपण केवळ आपल्या फोटो स्टुडिओमध्येच लोकांना आकर्षित करणार नाही, तर आपल्याला विवाह समारंभ, वाढदिवस, राजकीय सभा, मैफिली इत्यादीसारख्या कार्यक्रमांच्या ऑर्डर पण घेता येतील.

११. चांगले दिसणे प्रत्येकालाच आवडते. आजच्या तरुण, तरुणींमध्ये मेकअप करण्याची खूप क्रेझ आहे. याच वाढत्या गरजेचा फायदा घेऊन तुम्ही ब्युटी सलोन सुरु करू शकता. हा एक अत्यंत कमी गुंतवणुकीचा व अत्यंत फायदेशीर व्यवसाय आहे. त्यासाठी तुम्हाला आधी ब्युटी सलोन चा कोर्स पूर्ण करावा लागेल.

१२. आज प्रत्येक घरात अनेक इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंचा उपयोग केला जातोय व नवीन उत्पादनांची मागणी पण चांगली असते. वस्तू आहे म्हणजे ती खराब होणार आणि दुरुस्त करण्यासाठी चांगला इलेक्ट्रॉनिक मेकॅनिक लागणार. इलेक्ट्रॉनिक वस्तू उदा. टीव्ही, मोबाईल, पंखे, फ्रिज सारख्या वस्तूंचे रिपेअरिंग सेन्टर आपण सुरु करू शकता. पण त्याआधी रिपेअरिंग चं ट्रेनिंग घ्यावे लागेल.

१३. आज लग्नसराई हि वर्षातून किमान सात-आठ महिने चालते. लग्नात मंडप, लाईट, डेकोरेशन सेट, जेनरेटर, भांडी अश्या अनेक गोष्टी लागतात. यापैकी कोणतेही साहित्य भाड्याने देण्याचा व्यवसाय सुद्धा चांगले उत्पन्न मिळवून देऊ शकतो.

१४. बेकरी प्रोडक्ट जसे पाव, ब्रेड, खारी, टोस्ट, बिस्कीट आणखी बरेच काही आपण स्वतः बनवून विकू शकता. स्वतः बनवणे शक्य नसल्यास जिल्ह्याच्या ठिकाणी ज्या काही मोठ्या बेकरी असतील त्यांच्याकडून होलसेल मध्ये विकत घेऊन स्थानिक बाजारात विकू शकता.

व्यवसाय म्हणजे विक्री हा नियम लक्षात ठेवा. काय विकायचं ठरवा, आणि कामाला लागा.

वरील माहिती आपणांस उपयोगी वाटली का? अजून काही व्यवसाय आहेत का, जे ग्रामीण भागात चांगले फायदेशीर ठरू शकतात? आम्हाला खाली कॉमेंट करून कळवा.

ग्रामीण भागात करू शकता हे व्यवसाय

कोणताही व्यवसाय असो, त्यात महत्वाचे म्हणजे विक्री. मग आपण एखादे उत्पादन किंवा सर्विस विकू शकता. त्यामुळे कोणताही व्यवसाय करायचा म्हटलं कि सर्वात आधी लोकांच्या गरजा काय आहे आणि आपण लोकांना काय विकू शकतो, ह्याचा अभ्यास करणे महत्वाचे आहे. याच अभ्यासातून कोणता व्यवसाय करावा याचे उत्तर आपोआपच मिळेल. नवीन उद्योग करायचा म्हटलं कि त्यासाठी भांडवल, मार्केटिंग स्किल, अनुभव ह्या सर्व गोष्टींची आवश्यकता असते. पण असे काही व्यवसाय आहेत कि जिथे ह्या गोष्टी नसल्या, तरी तुम्ही चांगला व्यवसाय करू शकता. मुख्यतः ग्रामीण भागात तुम्ही काय उद्योग करू शकता हे आपण पाहू.

१. दैनंदिन जीवनात लोकांना अनेक खाद्य वस्तूंची आवश्यकता असते. अश्या रोज लागणाऱ्या वस्तूंची गरज लक्षात घेऊन तुम्ही किराणा दुकान / किरकोळ स्टोअर चालू करू शकता. एका लहानशा गावात व्यवसाय चालवण्यासाठी आणि उत्पन्न मिळण्यासाठी हा चांगला मार्ग आहे. एकदा का लोकांना गावातच खरेदीची सवय लागली कि मग व्यवसाय मोठा व्हायला वेळ लागत नाही.
२. गावात आज पिण्याच्या स्वच्छ पाण्याची समस्या गहन होत चालली आहे. त्यामुळे पाणी रिफिल स्टेशन / मोबाईल व्हॅन हा एक चांगला व्यवसाय आहे. अश्या मोबाईल प्युरिफिकेशन व्हॅन सिस्टिम खरेदी करण्यासाठी कर्ज सुविधा पण उपलब्ध आहे. ज्या गावांमध्ये पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न आहे तिथे हा खरोखर फायदेशीर व्यवसाय आहे.
३. मोबाईल आज चैन न राहता गरजेचा झाला आहे. ग्रामीण भागात सुद्धा लोकांकडे सर्रास मोबाईल दिसून येतो. मोबाईल साठी लागणाऱ्या ऍक्सेसरीज, सिम कार्ड, रिचार्ज व्हाउचर्स आणि रिपेरिंग सर्विस यांची मागणी पण खूप वाढली आहे. हा व्यवसाय सुरु करायला गुंतवणूक कमी आणि फायदा जास्त आहे.
४. लहान मुलं असो किंवा मोठी व्यक्ती, आइस्क्रीम सगळ्यांनाच आवडते. जर तुमच्या गावाच्या आसपास जवळ कुठे आइस्क्रीम शॉप नसेल तर तुम्ही आइस्क्रीम शॉप हा रिटेलिंग व्यवसाय यशस्वीरित्या प्रारंभ करू शकता. अनेक मोठ्या ब्रँड च्या फ्रँचायसी घेऊ शकता.

५. माणसाच्या मुलभूत गरजांपैकी एक म्हणजे अन्न, त्यात खवय्यांची कुठेच काही कमी नाही. त्यामुळे चवीने खाणारे कधी कमी होत नाही. त्यामुळे एखादं हॉटेल / स्टॉल सुरु करू शकता. अगदी चहा, भेळ, मिसळ, भजी, वडा पाव, तरी वडा, सामोसे यासारख्या भरपूर खपणाऱ्या खाद्यपदार्थांचे हॉटेल सुरु करू शकता. पुढे जाऊन याचे रूपांतर मोठ्या हॉटेल मध्ये करून प्रगती करू शकता. तसे पहिले तर हॉटेल व्यवसायाला कधीच मरण नाही.

६. आपण एका लहानशा गावात व्यवसाय सुरु करण्याचा विचार करत असल्यास, एक पुस्तक स्टोअर उघडू शकता. या स्टोअर मध्ये तुम्ही विविध लेखकांची विविध शैलींची पुस्तके विकू शकता अथवा भाड्याने देऊ शकता.

७. रिटेल फार्मसी स्टोअर हा एक आदर्श किरकोळ व्यवसाय. आपण जर परवानाधारक फार्मसिस्ट असल्यास किंवा एखाद्याचे लायसन्स भाडेतत्वावर घेऊन आपण रिटेल फार्मसी स्टोअर सुरु करू शकता. यात विविध निर्मात्यांकडून बनवलेली उत्पादने (औषधे आणि वैद्यकीय पुरवठा) तसेच इतर दैनंदिन लागणाऱ्या वस्तू आपण विक्री करू शकता.

८. लोकांना रोज अनेक वस्तूंची गरज भासते. उदा. वह्या, पेन, रिफील, ग्रीटिंग्ज, गिफ्ट, खेळणी, मेहेंदी, ब्युटी क्रीम्स इत्यादी. अश्या सगळ्या वस्तू आपण जनरल / व्हरायटी स्टोअर च्या माध्यमातून विक्री करू शकता. ज्या ज्या वस्तू लोकांना दररोज लागतात त्या तुम्ही इथे उपलब्ध करून विकू शकता.

९. जर तुम्हाला संगणक दुरुस्ती चे ज्ञान असेल तर तुम्ही संगणकाची दुरुस्ती (लॅपटॉप आणि डेस्कटॉप) हा व्यवसाय सुरु करू शकता. या व्यवसायात आपल्याला फक्त संगणक दुरुस्ती कौशल्ये प्राप्त करणे, आवश्यक दुरुस्तीची साधने खरेदी करणे आणि नंतर एका चांगल्या ठिकाणी दुकान उघडणे आवश्यक आहे. या प्रकारच्या सेवांसाठी खूप मागणी आहे.

१०. सोशल मिडिया च्या वाढत्या वापरामुळे चांगले नव-नविन फोटो साठी खूप मागणी वाढत आहे. तुम्हाला जर फोटोग्राफी करायला आवडत असेल आणि फोटो काढण्यासाठी लागणारे कौशल्य जर तुमच्याकडे असेल, तर फोटोग्राफी व्यवसाय तुम्ही लहानशा गावात यशस्वीरित्या प्रारंभ करू शकतो. एक चांगला स्टुडिओसह छायाचित्रकार म्हणून आपण केवळ आपल्या फोटो स्टुडिओमध्येच लोकांना आकर्षित करणार नाही, तर आपल्याला विवाह समारंभ, वाढदिवस, राजकीय सभा, मैफिली इत्यादीसारख्या कार्यक्रमांच्या ऑर्डर पण घेता येतील.

११. चांगले दिसणे प्रत्येकालाच आवडते. आजच्या तरुण, तरुणींमध्ये मेकअप करण्याची खूप क्रेझ आहे. याच वाढत्या गरजेचा फायदा घेऊन तुम्ही ब्युटी सलोन सुरु करू शकता. हा एक अत्यंत कमी गुंतवणुकीचा व अत्यंत फायदेशीर व्यवसाय आहे. त्यासाठी तुम्हाला आधी ब्युटी सलोन चा कोर्स पूर्ण करावा लागेल.

१२. आज प्रत्येक घरात अनेक इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंचा उपयोग केला जातोय व नवीन उत्पादनांची मागणी पण चांगली असते. वस्तू आहे म्हणजे ती खराब होणार आणि दुरुस्त करण्यासाठी चांगला इलेक्ट्रॉनिक मेकॅनिक लागणार. इलेक्ट्रॉनिक वस्तू उदा. टीव्ही, मोबाईल, पंखे, फ्रिज सारख्या वस्तूंचे रिपेअरिंग सेन्टर आपण सुरु करू शकता. पण त्याआधी रिपेअरिंग चं ट्रेनिंग घ्यावे लागेल.

१३. आज लग्नसराई हि वर्षातून किमान सात-आठ महिने चालते. लग्नात मंडप, लाईट, डेकोरेशन सेट, जेनरेटर, भांडी अश्या अनेक गोष्टी लागतात. यापैकी कोणतेही साहित्य भाड्याने देण्याचा व्यवसाय सुद्धा चांगले उत्पन्न मिळवून देऊ शकतो.

१४. बेकरी प्रोडक्ट जसे पाव, ब्रेड, खारी, टोस्ट, बिस्कीट आणखी बरेच काही आपण स्वतः बनवून विकू शकता. स्वतः बनवणे शक्य नसल्यास जिल्ह्याच्या ठिकाणी ज्या काही मोठ्या बेकरी असतील त्यांच्याकडून होलसेल मध्ये विकत घेऊन स्थानिक बाजारात विकू शकता.

व्यवसाय म्हणजे विक्री हा नियम लक्षात ठेवा. काय विकायचं ठरवा, आणि कामाला लागा.

वरील माहिती आपणांस उपयोगी वाटली का? अजून काही व्यवसाय आहेत का, जे ग्रामीण भागात चांगले फायदेशीर ठरू शकतात? आम्हाला खाली कॉमेंट करून कळवा.